

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΩΝ ΟΝΤΩΝ.

(Συνέχεια· ἴδε φυλλ. προηγούμε. σελ. 709.)

« Δεινὸν τὸ συνιέναι τὸν ἀνθρώπου τὴν ἰδίαν προσέγγισιν μετὰ τῶν ἀλόγων κτισμάτων, ἐὰν μὴ διδαχθῆ συγχρόνως καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ.— Ἐπίσης δεινὸν τὸ ἀντιληφθῆναι τὸ πλήρες αὐτοῦ μεγαλεῖον ἀνευ τῆς ἰδίας ταπεινότητος. Πολλῶ δὲ δεινότερον ἐὰν ἀφεθῆ ἐν ἀγνοίᾳ ἀμφοτέρων ἀπ' ἐναντίας λυσιτελέστατον τὸ κητέγειν καθαρὰς περὶ ἀμφοτέρων ἰδέας. »

« Διότι ἅπαξ νοήσωμεν σαφῶς ὅτι ἡ ἀτομικὴ ζωὴ καὶ δράσις ἀποτελοῦσι μόνον μικρὸν τῆς αἰωνίου μεγάλης ζωῆς μέρος, καὶ ὅτι μόνον ὡς μέτοχος τῆς τελευταίας ὁ ἄνθρωπος πράγματι ζῆ, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ζῆ διὰ παντός—τὸ σκέπτεσθαι περὶ τοῦ γενικοῦ καλοῦ κατανατᾶ σὺχί πλέον καθῆκον ἀλλὰ φυσικὴ ἀνάγκη. Καὶ τῶντι ἐκ τῆς συναισθήσεως ταύτης πηγάζουσιν ἅπασαι αἱ γενναῖαι προσπάθειαι, ἀνεξαρτήτως τοῦ φόβου τῆς αἰωνίου κολάσεως, ἢ τῆς ἐλπίδος ἐγωϊστικῆς εὐδαιμονίας. »

Ἡ θεωρία ὅθεν τοῦ Δαρουίνου, ἔστι σαφῶς αὕτη,—ὅτι σήμερον ἔχετε ἐνώπιον ὑμῶν πολλοὺς διαφόρους τύπους ζωῆς, πολλὰς διαφόρους μορφάς, ἐνῶ δὲν δύνασθε ἰδεῖν τὴν ἐνυπάρχουσαν μεταξὺ αὐτῶν συνάφειαν· ἐὰν ὅμως ἐβούλεσθε ὀπισθοχωρῆσαι ἀνιχνεύοντες βῆμα κατόπιν βήματος, καὶ βαθμῖδα κατόπιν βαθμῖδος, ἠθέλετε εὐρεῖ ὅτι ἅπαντες οἱ τύποι οὗτοι τῆς ζωῆς συγκύπτουν ἢ ἀπολήγουσι πρὸς ἀλλήλους, ὅσον δὲ ὀπισθοχωρεῖτε τόσῳ μᾶλλον πλησιάζουσι συναλλήλως, μέχρις οὗ φθάσητε εἰς μίαν κοινὴν ἀφετηρίαν, ἀπ' αὐτῆς δὲ στρεφόμενοι εὐρήσθητε τὰς γραμμάς τῆς ζωῆς παρεκκλινούσας, μέχρις οὗ ἠθέλατε παραβάλλει αὐτὴν μετὰ δένδρον κοινὸν μὲν ἔχον τὸν κορμὸν διὰ παντὰς αὐτοῦ τοὺς κλάδους, ἀλλ' οἵτινες ὅμως αὐξηθέν-